

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук



МАУП

Кафедра медичної і клінічної психології

Затверджую
Директор ННІПСН



Я.М. Раєвська

2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри медичної і
клінічної психології

Протокол №3 від 16.10.2024 р.

Завідувач кафедри І.С. Клименко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія медицини

спеціальності: 225 Медична психологія
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня другий (магістерський)
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми: 225 Медична психологія
(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації: Медична психологія
(за наявності) (назва спеціалізації)

Київ МАУП 2024

Розробник (-и) робочої програми навчальної дисципліни:

Клименко Іван Сергійович, доктор медичних наук, доцент, завідувач кафедри медичної і клінічної психології

Викладач:

Твердохліб Наталія Гнатівна, викладач кафедри медичної і клінічної психології

Робочу навчальну програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри медичної і клінічної психології
Протокол №3 від 16.10.2024 р.

Завідувач кафедри


(підпис)

І. С. Клименко

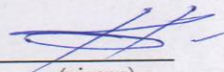
Силабус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми

225 Медична психологія

(назва освітньої програми)

16.10.2024 р.

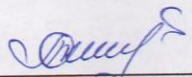
Керівник (гарант) освітньої програми


(підпис)

Силабус перевірено

___ . ___ . 20___ р.

Заступник директора


(підпис)

Т.В. Нич

Пролонговано:

на 20___/20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПБ), «___» 20___ р., протокол №___

на 20___/20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПБ), «___» 20___ р., протокол №___

на 20___/20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПБ), «___» 20___ р., протокол №___

на 20___/20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПБ), «___» 20___ р., протокол №___

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів - 3	Галузь знань – 22 ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	Обов'язкова	
Модулів - 1	Спеціальність – 225 МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ	Рік підготовки	
		1-й	
Змістових модулів - 3		Семестр	
		1-й	
Загальна кількість кредитів/годин - 3/90	Освітній рівень - МАГІСТР	Лекції (год.)	
		14	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 3-4 год.; самостійної роботи студента – 2-3 год.		Практичні(год.)	
		16	
		Самостійна робота(год.)	
		30	
		Всього	
		90	
		Вид контролю	
		Залік	

2. МЕТА, ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

2.1. Мета викладання навчальної компетентностями різного напрямлення для дисципліни: досягнення оволодіти кінцевих результатів навчання

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія медицини» є засвоєння студентами основних історичних етапів розвитку медичної науки та практики, здатність використовувати знання здобутків видатних лікарів минулого для розв'язання складних задач та проблем інноваційного характеру в сфері охорони психічного здоров'я населення, забезпечувати психопрофілактику, психодіагностику Та психокорекцію, лікування захворювань, пов'язаних із психічним здоров'ям, вирішення професійних питань в ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов та вимог і можуть передбачати необхідність проведення досліджень та/або здійснення інновацій в галузі медичної психології.

Основними завданнями викладання дисципліни «Історія медицини» є:

- ознайомлення студентів із основними етапами розвитку медичних знань;
- ознайомлення студентів із донауковим періодом накопичення медичних знань та науковою медициною країн стародавнього світу;
- ознайомлення студентів із розвитком медицини в Київській Русі;
- ознайомлення студентів із медициною Середніх віків;
- формування понять про становлення медичних знань в ХІХ ст., розвиток систем охорони здоров'я в різних країнах, переваги та недоліки земської медицини; о засвоєння студентами знань щодо світової медицини, а також вітчизняної медичної школи та її видатних представників;

- усвідомлення студентами етико-деонтологічних основ медицини. Предметом дисципліни є історія розвитку медичних знань. За структурно-логічною схемою дисципліна "Історія медицини" вивчається після дисципліни "Історія та культура України" і "Філософія" Та паралельно з дисципліною "Історія психології, сучасні напрямки психології".

2.2. Очікувані результати: оволодіння компетентностями різного спрямування для досягнення кінцевих результатів навчання згідно програми 225 "Медична психологія"

2.2.1. Інтегральна компетентність:

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми медичної психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій характеризується невизначеністю умов і вимог.

2.2.2. Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

2.2.3. Спеціальні фахові (предметні) компетентності:

СК 1. Здатність до збирання та критичного опрацювання, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.

СК 4. Здатність до вибору оптимальних методів та проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта.

СК 5. Здатність до оцінювання результатів діагностики, лабораторних та інструментальних досліджень, проведення психологічного дослідження, аналізу, систематизації, оцінювання психометричних та психодіагностичних методик, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій.

СК 9. Здатність до використання науково верифікованих методів та технік, використання моно- і комбінованих схем комплексного лікування із застосуванням елементів доказових методів психотерап.

СК 14. Здатність до здійснення психоосвітньої роботи серед населення та медичних працівників.

2.2.5. Програмі результати навчання:

РН 3. Визначати попередній клінічний / психологічний / патофизиологічний діагноз, функціональний стан, здійснювати диференційну діагностику у відповідності до сучасних класифікаторів захворювань.

РН 10. Відшуковувати необхідну інформацію в професійній та науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію, застосовувати її для вдосконалення професійної практики.

РН 12. Планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, спрямовані на отримання нових знань та/або створення нових технологій у сфері медичної психології

РН 15. Приймати ефективні рішення, в тому числі в умовах невизначеності

Після опанування дисципліни «Історія медицини» студенти будуть:

знати:

- стали формування медичних знань;
- історію розвитку вітчизняної та світової медицини;
- історичні етапи розвитку провідних медичних шкіл і напрямків;
- внесок в медичну науку видатних лікарів різних епох;
- морально-етичні та деонтологічні аспекти медицини;
- перспективні напрямки розвитку медицини.

вміти:

- визначати історичні етапи розвитку медичних знань;
- застосовувати історичний метод у медичних дослідженнях;
- визначати перспективні напрямки розвитку медицини;
- вести медичну документацію;
- опрацьовувати наукову літературу з медицини;
- дотримуватися медичної етики та деонтології;
- приймати виважені, науково аргументовані професійні рішення.

4. Програма навчальної дисципліни

3. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни ОК

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1 “Історія стародавньої та античної медицини”							
Тема 1.1 Донауковий період накопичення медичних знань.	6	4	-	-	-	-	2
Тема 1.2 Медицина стародавнього Єгипту та Вавілону	6	4	-	-	-	-	2
Тема 1.3 Історія медицини давнього Критаю та Індії. Основні принципи Аюрведи.	6	-	-	4	-	-	2
Тема 1.4 Історія медицини давньої Греції.	6	-	-	4	-	-	2
Тема 1.5 Розвиток етико-деонтологічних основ медицини в античні часи. Клятва гіппократа та її сучасне значення.	6	-		4	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	30	8	-	12	-	-	10
Змістовий модуль 2 “Історія медицини середньовіччя та Відродження”							
Тема 2.1 Медицина середніх віків. Авіцена та його науковий спадок.	6	4	-	-	-	-	2
Тема 2.2 Медицина в Київській Русі	6	4	-	-	-	-	2
Тема 2.3 Медицина в епоху Відродження	6	-	-	4	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	30	8	-	12	-	-	10

Змістовий модуль 3 “Медицина нового часу”							
Тема 3.1 Медицина XVIII-XIX ст. Становлення вітчизняної медичної школи.	6	4	-	-	-	-	2
Тема 3.2 Розвиток медичної освіти та науки в XIX ст. в Україні	6	-	4	-	-	-	2
Тема 3.3 Вітчизняна і світова медицина в роки 1-ї та 2-ї світових війн	6	-	4	-	-	-	2
Тема 3.4 Медицина на межі XX-XXI ст.	6	-	4	-	-	-	2
Модульний контроль	2						
Семестровий контроль	2						
Разом	30	4	-	16	-	-	10
Усього	90	20	-	40	-	-	30

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

"Історія стародавньої і античної медицини"

Лекція 1. "Донауковий період накопичення медичних знань". Джерела знань про стародавню медицину. Надання медичної допомоги в епоху палеоліту та неоліту. Накопичення та розвиток медичних знань в епоху енеоліту на теренах сучасної України (медицина Трипільської культури).

Ключові слова: історія медицини, стародавній світ, палеоліт, енеоліт, Трипільська культура.

Література [1-10]

Лекція 2. "Медицина стародавнього Єгипту та Вавилону". Джерела знань про медицину стародавнього Єгипту та Вавилону. Стародавні документи, що регламентували надання медичної допомоги. Значення релігії в накопиченні медичних знань. Досягнення давньоєгипетської медицини та їх сучасне значення.

Ключові слова: Вавилон, Месопотамія, Міжріччя, стародавній Єгипет, медицина, жерці, бальзамування, трепанація, лікувальні засоби.

Література [1-10]

Лекція 3. "Історія медицини стародавнього Китаю та Індії. Основні принципи Аюрведи".

Джерела знань про розвиток медицини в стародавньому Китаї та в стародавній Індії. Особливості здобуття медичної освіти та надання медичної допомоги. Вплив релігії та філософії (конфуціанство, буддизм, зороастризм, даосизм) на розвиток медицини. Створення знань про будову людини, хвороби та їхню профілактику. Оздоровчі системи стародавнього Китаю та Індії. Значення гімнастики в медицині стародавнього Китаю. Вчення про активні точки організму людини, акупунктура а акупресура. Пульсова діагностика. Китайська лікувальна гімнастика. Розвиток гігієнічних знань і формування правил гігієни. Аюрведичний погляд на здоров'я та хвороби. Класифікація типів людини за Аюрведою. Сучасне значення аюрведичних знань.

Ключові слова: медицина, Китай, Індія, акупунктура, гімнастика, пульсова діагностика, дієтичне харчування, Аюрведа

Література [1-10]

Лекція 4. "Історія медицини давньої Греції".

Джерела знань про медицину античних часів. Провідні ШКОЛИ давньогрецької медицини. Особливості діагностики та лікування в давній Греції. Організація медичної допомоги. Зв'язок давньогрецької медицини з філософією та релігією. Віддзеркалення медичних знань у працях Гомера та Геродота й у міфах давньої Греції.

Ключові слова: давня Греція, медичні школи, міфологія, філософія, релігія, медичні знання.

Література [1-10]

Лекція 5. "Розвиток етико-деонтологічних основ медицини в античні часи. Клятва Гіппократа та її сучасне значення"

Законодавче та моральне регулювання медичної освіти та практики в античні часи. Гіппократ, його внесок у розвиток медицини та медичної етики й деонтології. Вчення про темпераменти людини. Сучасне значення праць Гіппократа і його Клятви.

Ключові слова: стародавня Греція), медичні школи, Гіппократ, темперамент, Клятва лікаря.

Література [1-10]

Практичне заняття 1. Донауковий період накопичення медичних знань.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2

Додаткові: 3-10

Практичне заняття 2. Медицина стародавнього Єгипту та Вавілону.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2

Додаткові: 3-10

Практичне заняття 3. Історія медицини стародавнього Китаю та Індії. Основні принципи Аюрведи.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2

Додаткові: 3-10

Практичне заняття 4. Історія медицини давньої Греції.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2

Додаткові: 3-10

Практичне заняття 5. Розвиток етико-деонтологічних медицини в античні часи. Клятва Гіппократа та її сучасне значення.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2

Додаткові: 3-10

Теми для самостійного вивчення:

1. Медицина Трипільської цивілізації.
2. Археологічні знахідки, що інформують про розвиток медицини в стародавньому світі.
3. Зв'язок медицини та релігії в стародавньому світі.
4. Визначення типу будови організму людини за Аюрведою.
5. Дієтичне харчування на основі Аюрведи.
6. Лікувальні засоби стародавнього світу.
7. Принципи пульсової діагностики в стародавньому Китаї.
8. Опис надання медичної допомоги в творах Гомера.
9. Порівняння Клятви Гіппократа з сучасними Присягами лікаря України та інших країн.
10. Медико-психологічний аналіз давньогрецької міфології.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2

Додаткові: 3-10

"Історія медицини середньовіччя та Відродження"

Лекція 1. "Медицина середніх віків. Авіценна та його науковий спадок".

Сотіально-економічна характеристика середньовіччя. Розвиток феодалізму. Значення релігії в середньовічних державах. Вплив релігії на розвиток медичної науки та практики. Епідемічні хвороби та їхні причини. Законодавча регламентація медичної освіти та практики в середні віки. Авіценна як лікар і особистість, значення його праць для сучасної медицини.

Ключові слова: середні віки, інквізиція, анатомія, хірургія, кровопускання, епідемії, Авіценна, Канон лікарської науки.

Література [1-10]

Лекція 2. "Медицина в Київській Русі". Джерела знань про медицину Київської Русі. «Повість временних літ»

Соціально-економічні та політичні умови розвитку медичних знань у Київській Русі. Значення прийняття християнства для розвитку медицини в Київській Русі.

Ключові слова: медицина, Київська Русь, Нестор Літописець, Агапіт Печерський, Ілля Муромець, фітотерапія, лазня.

Література [1-10]

Лекція 3. "Медицина епохи Відродження".

Вивчення тіла людини в епоху Відродження. Розвиток анатомії Матеріалістичний світогляд і медицина в епоху Відродження. Медицина як мистецтво. Парацельс, Гален, Леонардо да Вінчі.

Ключові слова: Відродження, медицина, мистецтво, анатомія.

Література [1-10]

Практичне заняття 1. Медицина середніх віків. Авіценна та його науковий спадок. Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2

Додаткові: 3-10

Практичне заняття 2. Медицина в Київській Русі

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2

Додаткові: 3-10

Практичне заняття 3. Медицина епохи Відродження.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2

Додаткові: 3-10

Теми для самостійного вивчення:

1. Канон лікарської науки Авіценни та його сучасне значення.
2. Медична освіта в середні віки та в епоху Відродження.
3. Парацельс та його внесок у розвиток медицини.
4. Праці К. Галена. Сучасне значення галенових препаратів.
5. Накопичення та розвиток медичних знань у Київській Русі.
6. Агапіт Печерський - засновник вітчизняної медицини.
7. Лікувальні засоби часів Київської Русі.
8. Особливості надання медичної допомоги в часи середньовіччя.

9. Внесок Леонардо да Вінчі в розвиток анатомії людини.
10. Ван Тульп - автор медичного девізу.
11. Боротьба з епідеміями в середньовічній Європі.
12. Метод кровопускання, причини його популярності, позитивні й негативні аспекти.
13. Надання стоматологічної допомоги часи середньовіччя й Відродження.
14. Вплив релігії на розвиток медицини в часи середньовіччя ‡ Відродження.
15. Розвиток аптекарської справи.
16. Лепра, її поширення та лікування в часи середньовіччя.
17. Медицина часів хрестових походів.
18. Розвиток стаціонарної медичної допомоги.
19. Правила гігієни в часи середньовіччя та Відродження.
20. Статус лікаря в суспільстві за часів середньовіччя й Відродження.

Література [1-10]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

«Медицина нового часу»

Лекція 1. "Медицина ХУІІІ-ХІХ ст. Становлення вітчизняної медичної школи".

Розвиток медичних знань у ХУІІІ-ХІХ ст. Вплив філософії та релігії на розвиток медицини. Формування систем надання медичної допомоги в розвинених країнах. Значення буржуазних революцій та зародження капіталістичних відносин для розвитку медицини. Поглиблення класової нерівності та надання медичної допомоги різним верствам суспільства. Виникнення експериментальної психології та її значення для медицини. Розвиток аптекарської справи. Удосконалення психіатричної допомоги та започаткування гуманного ставлення до психічно хворих. Ф. Пінель, зняття кайданів з пацієнтів психіатричних лікарень. Поява рентгенології. Розвиток медичної освіти та науки в країнах Європи. Перші медичні університети в Україні. **Ключові слова:** медицина ХУІІІ-ХІХ ст., лікарні, психіатрична допомога, медична освіта, аптекарська справа, рентген.

Література [1-10]

Лекція 2. "Розвиток медичної освіти та науки в ХІХ ст. в Україні".

Заснування Харківського та Київського медичних факультетів. Розвиток вітчизняної медичної науки та практики. Внесок М. Пирогова в становлення хірургії, військово-польової медицини. Створення державної системи надання медичної допомоги. Земська медицина, її громадське значення. Розвиток психолого-психіатричної допомоги на теренах сучасної України. Боротьба з епідеміями. Видатні лікарі України ХІХ ст., їхній внесок в світову та вітчизняну медичну науку та практику.

Ключові слова: медицина, земська медицина, медична освіта на теренах сучасної України в ХІХ ст., видатні лікарі, хірургія, терапевтична школа, психологія, психіатрія, протиепідемічні заходи, система надання медичної допомоги.

Література [1-10]

Лекція 3. "Вітчизняна і світова медицина в роки 1-ї та 2-ї світових війн"

Вплив економічної та політичної ситуації на розвиток медичних знань та системи надання медичної допомоги. Епідемії та протиепідемічні заходи. Медицина в 1-й світовій війні. Наслідки Жовтневого перевороту для вітчизняної медицини. Система охорони здоров'я М. Семашка та її значення. Академія медичних наук, її видатні представники. Медицина в роки 2-ї світової війни. Винайдення антибіотиків. Злочини проти людини в фашистських концтаборах. Нюрнберзький кодекс про медичні дослідження. Поява принципу інформованої згоди в клінічних дослідженнях. Вітчизняні медичні школи та їхні видатні представники: терапевтична (В. Образцов та М. Семашко), хірургічна (В. Ясеневський-Войно), психіатрична (І. Сикорський), неврологічна (Б. Маньковський), фтизіатрична (Ф. Яновський) та ін. Київський медичний інститут і його видатні випускники. Змалювання праці лікарів у літературі та мистецтві.

Ключові слова: медицина, медичні школи, 1-ша та 2-га світові війни, епідемії, антибіотики, інформована згода.

Література [1-10]

Лекція 4. "Медицина на межі XX-XXI століть"

Світова медицина після 2-ї світової війни. Розвиток біоетики та деонтології. Вплив промислової революції на технологізацію медичної допомоги. Виникнення й досягнення кардіохірургії, мікрохірургії, нейрохірургії, використання лазера в медицині. Розвиток фармакотерапії, поява психофармакології. Космічна медицина. Значення Чорнобильської катастрофи для медицини. Глобалізація та її наслідки, виникнення пандемій (СНІД, Ковід-19). Криза системи охорони здоров'я М. Семашка в пострадянських країнах. Реформування вітчизняної системи охорони здоров'я та основні напрямки розвитку медицини. Реформування медичної освіти в Україні, Болонська система, започаткування спеціальності "лікар-психолог". Поява та розвиток телемедицини, її значення в період пандемії Ковід-19. Медицина під час революцій 2004-2013 рр. та війни України з Росією. Цифрові технології в медицині. Глобальний ринок медичних послуг, медичний туризм. Перспективні напрямки розвитку вітчизняної медицини та медичної освіти.

Ключові слова: медицина, глобалізація, промислова революція, космос, Чорнобильська катастрофа, пандемія, війна, цифровізація, система охорони здоров'я.

Література [1-10]

Практичне заняття 1. Медицина ХУІІІ-ХІХ ст. Становлення вітчизняної медичної школи.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2

Додаткові: 3-10

Практичне заняття 2. Розвиток медичної освіти та науки в ХІХ ст. в Україні. Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2

Додаткові: 3-10

Практичне заняття 3. Вітчизняна і світова медицина в роки 1-ї та 2-ї світових війн. Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2

Додаткові: 3-10

Практичне заняття 4. Медицина на межі XX-XXI ст.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2

Додаткові: 3-10

Теми для самостійного вивчення:

1. Медична освіта в Україні в ХІХ ст.
2. М. Пирогов та його внесок у розвиток медицини.
3. Видатні лікарі Києва ХІХ ст.
4. Провідні медичні заклади Києва в ХІХ ст.
5. Життєвий та професійний шлях Ф. Г. Яновського.
6. В. П. Образцов і його внесок у становлення терапевтичної школи.
7. Київська школа кардіології.
8. В. Бец і його праці.
9. Українська медицина в 1-й світовій війні.
10. Епідемії початку ХХ ст. та роль вітчизняних лікарів у їх подоланні.

11. Історія Академії медичних наук України.
12. І. О. Сикорський, його внесок у розвиток вітчизняної та світової психіатрії.
13. В. Караваєв - засновник медичного факультету в Київському університеті.
14. Історія лікарні Покровського монастиря.
15. Жіноча медична освіта в Україні в XIX-XX ст.
16. Розвиток медсестринства на теренах сучасної України.
17. Використання медициною досягнень промислової революції.
18. Наслідки Чорнобильської катастрофи для здоров'я людини.
19. Історія психофармакології.
20. Життєвий та професійний шлях В. Ф. Ясенецького-Войно (Св. Луки Кримського), його внесок у розвиток хірургії.
21. Особистість лікаря в працях М. Булгакова та В. Вересаєва.
22. Створення Інституту кардіохірургії (М. Амосов).
23. Київська школа ендокринології.
24. Київська геронтологічна школа.
25. Розвиток спортивної медицини в Україні.
26. Вплив пандемії на систему охорони здоров'я.
27. Медицина у нинішній війні.
28. Болонська система в медичній освіті.
29. Цифрові технології в медицині.
30. Біоетика в медичних дослідженнях.

5. Контроль навчальних досягнень

5.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	1	1
Відвідування семінарських занять	1	-	-	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2	2	2
Відвідування лабораторних занять	1	-	-	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	-	-	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	3	30	3	30	4	40
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25	5	25	5	25
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	1	30	1-	30	1	30
Разом			115		115		125
Максимальна кількість балів	355						
355:100=3,55. Студент набрав X балів;							

Розрахунок: $X:3, 55=$ загальна кількість балів			
---	--	--	--

5.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання.

Самостійна робота 1.

1. Підготуйте презентацію на тему: "Медицина Трипільської доби".
2. Підготуйте презентацію на тему: "Медицина в Стародавньому Єгипті"

Самостійна робота 2.

1. Підготуйте презентацію на тему: "Принципи Аюрведи".
2. Підготуйте презентацію на тему: "Пульсова діагностика"
3. Підготуйте презентацію на тему: "Акупунктурра як спосіб лікування та профілактики хвороб"

Самостійна робота 3.

1. Підготуйте презентацію на тему: "Медицина античного світу"
2. Підготуйте презентацію на тему: "Медицина в давньогрецькій міфології"

Самостійна робота 4.

1. Підготуйте презентацію на тему: "Медицина в Римській імперії».
2. Підготуйте презентацію на тему: " Опис медицини в працях Гомера та Геродота"

Самостійна робота 5.

1. Підготуйте презентацію на тему: "Клятва Гіппократа та її сучасне значення».
2. Підготуйте презентацію на тему: "Стоматологічна допомога В стародавньому світі"
3. Лікарські засоби стародавнього світу"

Самостійна робота 6.

1. Підготуйте презентацію на тему: "Основні положення Канону лікарської науки Авіценни" 2.
- Підготуйте презентацію на тему: "Цирюльник як медик".
3. Підготуйте презентацію на тему: "Медицина в Київській Русі"

Самостійна робота 7.

1. Підготуйте презентацію на тему: "Епідемії в часи середньовіччя"
2. Підготуйте презентацію на тему: "Чому в середні віки так боялися лепри"

Самостійна робота 8.

1. Підготуйте презентацію на тему: "Здоров'я жінки в середні віки"
2. Підготуйте презентацію на тему: "Внесок Леонардо да Вінчі в розвиток анатомії”.

Самостійна робота 9.

1. Підготуйте презентацію на тему: "Розвиток медичної освіти в Європі ХУІІІ-ХІХ ст."
2. Підготуйте презентацію на тему: "Галенові препарати"

Самостійна робота 10.

1. Підготуйте презентацію на тему: "Вилив філософської думки ХУІІІ-ХІХ ст. На розвиток медицини".

2. Підготуйте презентацію на тему: «Заснування медичних факультетів у Києві та в Харкові»

Самостійна робота 11.

1. Підготуйте презентацію на тему: "Історія вітчизняної психіатричної школи"
2. Підготуйте презентацію на тему: «Значення вчення І. Павлова для розвитку медицини».
3. Підготуйте презентацію на тему: «Земська медицина та її значення»

Самостійна робота 12.

1. Підготуйте презентацію на тему: Внесок М. Пирогова у розвиток військово-польової медицини".
2. Підготуйте презентацію на тему: "Праці В. Ф. Войно-Ясенецького (Св. Луки Кримського).

Самостійна робота 13.

1. Підготуйте презентацію на тему: "Медицина Чорнобильська катастрофа"
2. Підготуйте презентацію на тему: "Пандемія та криза систем охорони здоров'я"
3. Підготуйте презентацію на тему: "Медики у нинішній війні»

Критерії оцінювання:

- змістовність - 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення - 2 бали

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2
Додаткові: 3-10

5.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування.

Студентам пропонуються тестові завдання у кількості 25 питань.

Види тестових завдань:

- Із вибором однієї правильної відповіді;
- На встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;
- Завдання на розпізнавання та відтворення правильної відповіді по пам'яті;
- Завдання на відтворення правильної відповіді (формулювань понять) по пам'яті;
- Завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Критерії оцінювання:

- виконання тестових завдань - максимум 25 балів.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДЗ

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання ІНЗД прилюдним захистом навчального проекту. Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Загальна психологія» - це вид науково-дослідної роботи студента, форма самостійного вивчення актуальних проблем, переданих начальною програмою курсу.

ІНДЗ - початковий етап науково-педагогічного дослідження, воно обов'язково має містити результати власного пошуку і висновків, відображати певний рівень навчальної компетентності студента ЩоДо вирішення поставлених завдань.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних і семінарських занять та охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Орієнтовна структура ІНДЗ - навчально-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Критерії оцінювання ІНДЗ (навчально-педагогічного дослідження у вигляді есе)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна оцінка (у балах)
1	Формулювання мети і завдань роботи	3
2	Складання плану, чіткість і послідовність викладу матеріалу	5
3	Обґрунтоване розкриття проблеми, аналіз різних інформаційних джерел (наукових видань, навчальної літератури, періодичних видань, матеріалів мережі Internet), критична та незалежна оцінка різноманітних точок зору, позицій, аргументів	12
4	Зв'язок з реальною практикою, аналіз діяльності окремих організацій, конкретних проблемних ситуацій	4
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання поставлених завдань, творчий підхід до виконання ІНДЗ	4
6	Якість оформлення роботи	1

Тематика реферативного дослідження:

1. Медична допомога в донаукову епоху
2. Медичні таємниці давньоєгипетських жерців.
3. Індійська міфологія та медицина.
4. Медичні надбання стародавнього Китаю.
5. Клятва Гіппократа та її сучасне значення.
6. Медицина минулого як галузь мистецтва.
7. Образи лікарів у творах Ж.-Б. Мольєра.
8. Історія перешкод на шляху здобуття медичних знань.
9. "Світячи іншим згораю": професійні подвиги лікарів минулого.
10. Історія розвитку стоматологічної допомоги.
11. Історія розвитку фармації та фармакології.
12. Розвиток методів надання психіатричної допомоги.
13. Медична допомога під час Чорнобильської катастрофи.
14. Вітчизняна медицина в 2-й світовій війні.
15. Розвиток методів знеболення.
16. Винайдення антибіотиків.
17. Історія винайдення щеплень та перспективи цього профілактичного напрямку в медицині.
18. Військовий подвиг лікарів.

Література [1-10]

5.5. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання. Залік

5.6. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю

1. Джерела знань про стародавню медицину.
2. Надання медичної допомоги в епоху палеоліту та неоліту.
3. Накопичення та розвиток медичних знань в епоху енеоліту на теренах сучасної України (медицина Трипільської культури).
4. Джерела знань про медицину стародавнього Єгипту та Вавілону.
5. Стародавні документи, що регламентували надання медичної допомоги.
6. Значення релігії в накопиченні медичних знань.
7. Досягнення давньоєгипетської медицини та їх сучасне значення.
8. Джерела знань про розвиток медицини в стародавньому Китаї та в стародавній Індії.
9. Особливості здобуття медичної освіти та надання медичної допомоги в стародавньому Китаї.
10. Вплив релігії та філософії (конфуціанство, буддизм, зороастризм, даосизм) на розвиток китайської медицини.
11. Становлення знань в стародавньому світі про будову людини, хвороби та їхню профілактику.
12. Оздоровчі системи стародавнього Китаю та Індії.
13. Значення гімнастики в медицині стародавнього Китаю.
14. Вчення про активні точки організму людини, акупунктура та акупресура. Пульсова діагностика.
15. Розвиток гігієнічних знань і формування правил гігієни в стародавньому світі.
16. Аюрведичний погляд на здоров'я та хвороби.
17. Класифікація типів людини за Аюрведою.
18. Сучасне значення аюрведичних знань.
19. Джерела знань про медицину античних часів.
20. Провідні школи давньогрецької медицини.
21. Особливості діагностики та лікування в давній Греції.
22. Організація медичної допомоги.
23. Зв'язок давньогрецької медицини з філософією та релігією.
24. Віддзеркалення медичних знань у працях Гомера та Геродота й у міфах лавньої Греції.
25. Законодавче та моральне регулювання медичної освіти та практики в античні часи.
26. Гіппократ, його внесок у розвиток медицини та медичної етики й леонтології.
27. Вчення Гіппократа про темпераменти людини.
28. Сучасне значення праць Гіппократа і його Клятви.
29. Вплив релігії на розвиток медичної науки та практики в середні віки.
30. Середньовічні епідемії та їхні причини.
31. Законодавча регламентація медичної освіти та практики в середні віки.
32. Авіценна як лікар і особистість, значення його праць для сучасної медицини.
33. Джерела знань про медицину Київської Русі. "Повість временних літ".
34. Соціально-економічні та політичні умови розвитку медичних знань у Київській Русі.
35. Значення прийняття християнства для розвитку медицини в Київській Русі.
36. Вивчення тіла людини в епоху Відродження. Розвиток анатомії
37. Матеріалістичний світогляд і медицина в епоху Відродження.
38. Медицина як мистецтво. Леонардо да Вінчі.
39. К. Гален, галенові препарати та їхнє сучасне значення.
40. Розвиток медичних знань у ХУІІІ-ХІХ ст. Вплив філософії та релігії на розвиток медицини.
41. Формування систем надання медичної допомоги в розвинених країнах. Значення буржуазних революцій та зародження капіталістичних відносин для розвитку медицини.
42. Поглиблення класової нерівності та надання медичної допомоги різним верствам суспільства у ХУІІІ-ХІХ ст.
43. Виникнення експериментальної психології та її значення для медицини.
44. Розвиток аптекарської справи у ХУІІІ-ХІХ ст.
45. Удосконалення психіатричної допомоги та започаткування гуманного ставлення до психічно хворих.
- Ф. Пінель, зняття кайданів з пацієнтів психіатричних лікарень.
46. Поява рентгенології.

47. Розвиток медичної освіти та науки в країнах Європи у ХУІІ-ХІХ ст.
48. Перші медичні університети в Україні.
49. Заснування Харківського та Київського медичних факультетів.
50. Внесок М. Пирогова в становлення хірургії, військово-польової медицини.
51. Створення державної системи надання медичної допомоги. Земська медицина, її громадське значення.
52. Розвиток психолого-психіатричної допомоги на теренах сучасної України.
53. Видатні лікарі України ХІХ ст., їхній внесок в світову та вітчизняну медичну науку та практику.
54. Вплив економічної та політичної ситуації на розвиток медичних знань та системи надання медичної допомоги в ХХ ст.
55. Епідемії та протиепідемічні заходи в ХХ ст.
56. Медицина в 1-й світовій війні.
57. Наслідки Жовтневого перевороту для вітчизняної медицини.
58. Система охорони здоров'я М. Семашка та її значення.
59. Академія медичних наук України, її видатні представники.
60. Медицина в роки 2-ї світової війни.
61. Винайдення антибіотиків.
62. Злочини проти людини в фашистських концтаборах. Нюрнберзький кодекс про медичні дослід.
63. Поява принципу інформованої згоди в клінічних дослідженнях.
64. Вітчизняні медичні школи та їхні видатні представники: терапевтична (В. Образцов та М. Семашко), хірургічна (В. Ясеневський-Войно), психіатрична (І. Сикорський), неврологічна (Б. Маньковський), фтизіатрична (Ф. Яновський) та ін.
65. Київський медичний інститут і його видатні випускники.
66. Змалювання праці лікарів у літературі та мистецтві.
67. Світова медицина після 2-ї світової війни.
68. Розвиток біоетики та деонтології.
69. Вплив промислової революції на технологізацію медичної допомоги.
70. Виникнення й досягнення кардіохірургії, мікрохірургії, нейрохірургії, використання лазера в медицині.
71. Розвиток фармакотерапії, поява психофармакології.
72. Космічна медицина, її розвиток в Україні.
73. Значення Чорнобильської катастрофи для медицини
74. Глобалізація та її наслідки, виникнення пандемій (СНІД, Ковід-19).
75. Криза системи охорони здоров'я М. Семашка в пострадянських країнах.
76. Реформування вітчизняної системи охорони здоров'я та основні напрямки розвитку медицини.
77. Реформування медичної освіти в Україні, Болонська система.
78. Започаткування спеціальності "лікар-психолог".
79. Поява та розвиток телемедицини, її значення в період пандемії Ковід-19.
80. Медицина під час революцій 2004-2013 рр. та війни України з Росією.
81. Цифрові технології в медицині.
82. Глобальний ринок медичних послуг, медичний туризм.
83. Перспективні напрямки розвитку вітчизняної медицини та медичної освіти.

Література [1-10]

5.7. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість оцінок
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81

Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

6. Рекомендовані джерела

6.1. Основна (базова) література:

1. Ступак Ф. Я. Історія медицини: підручник / Ф. Я. Ступак.- К.: Книга- плюс, 2020.- 176 с.
2. Луцик Л. Історія медицини і медсестринства: навч. посібник / Луцик Л., Малюта В., Мельник В., Григола О..- К.: Медицина, 2018.- 408 с.

6.2. Додаткова література:

3. Ступак Ф. Я. Вступ до історії медицини. Медицина і первісне суспільство / Ф. Я. Ступак . - К., 2002.- 64 с.
4. Голяченко О. М. Історія медицини: підручник / О. М. Голяченко, я. Ганіткевич.- Тернопіль: Лілія.- 2004.- 248 с.
5. Шифрін М.М. 100 оповідань з історії медицини. Найвидатніші відкриття, подвиги та злочини в ім'я вашого здоров'я і довголіття / М. Шифрін.- К.: Альпіна, 2021.- 680 с.
6. Перша шкільна енциклопедія. Історії і таємниці медицини.- К.: Читанка, 2019.- 96 с.
7. Верхратський С. А. Історія медицини / С. А. Верхратський, п. Ю. Заблудовський.- К.: Вища школа, 1991.- 431 с.
8. Ступак Ф. Я. Прикази громадської опіки в Україні / Ф. Я. Ступак.- К., 2002.- 87 с.
9. Ступак Ф. Я. Благодійність та суспільна опіка в Україні (кінець XVIII - початок XX ст.): монографія / Ступак Ф. Я. - К. , 2009. - 269 с.
10. Драч О. О. Історія медицини і фармації з найдавніших часів до середини ХУІІІ ст.: навч. посібник / О. О. Драч, Н. М. Борисенко.- Черкаси, 2018.- 119 с.